

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus sacerdotalis de sacrametis deq diuinis officiis: et eoru administratioibus

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 1508

De sacramentis in genere

[urn:nbn:de:bsz:31-306282](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-306282)

De sacramentis in genere

destruunt nroꝝ politionis ca
 pituli p̄silio ⁊ assensu p̄ua deli
 beratoe app̄bati: omnibꝝ ⁊ sin
 gul' rectoribꝝ eccliaz parochiali
 um habendū ⁊ tenendū ad un
 guē p̄fecte p̄cipimus ⁊ manda
 mus. volētes fm̄ ip̄m in admini
 strādis sacramētis celebrandis
 officijs: cōsulisq; obfūadis oēs
 ⁊ singulos dirigī ⁊ gubernari. Sta
 tuētes q; si (qd̄ absit) quispiā p
 archidiaconū n̄m aut p̄ testes
 n̄ros synodales tēpore visitatio
 nis reptus fuerit q; fm̄ dicitra
 ctat' formā modū ⁊ dispositio
 nē se nō gesserit in oibꝝ sup̄radi
 ctis aut q; eundē nō habuerit p̄
 manibꝝ penā synodalē iremit
 sibiliter p̄soluendā p̄ prima vice
 se nouerit incursum. p̄ alijs nō
 viabus ad arbitriū nostrū de ce
 tero puniendum

h̄c nō possint si simul nō fuerit
 q; fides ne habet meritū si dū
 potest opari negligit. Juxta illd̄
 Jac. ij. fides sine opibꝝ mortua
 est. Nec bonū opus aliqd̄ est si
 ne fide: sine q; impossibile est pla
 cere deo. ad Heb. xi. Et rursus fi
 des opans hoīem sc̄rificare nō
 sufficit si eā q; in sacramētis dei
 p̄sistit sc̄rificatioēz cōtēnit. Nec
 Hugo. Hic est q; virt' sacramē
 toꝝ ecclesiasticoz p̄ salutarī p̄se
 cru multū ē nob̄ necessaria cū ip
 sa sint occasio ⁊ auxiliū n̄m a
 pctō resurgēdi. ⁊ in ip̄is tota me
 dicia n̄ris vulneribꝝ salutar' cō
 sistit. fm̄ Tho. in cōp̄edio theo
 logice sc̄ritatis li. vj. c. j. nō q; i eis
 grā subiectiualit' p̄ineat. v̄l cau
 saliter p̄ ea efficiat. cū in sola aīa
 habeat collocari ⁊ a solo deo in
 fundi. s; q; i illis ⁊ p̄ illa illā grāz
 curatiois a summo medico. Ihu
 xpo oportz haurire. eo q; nō ali
 gaurit suā potētiam de' sacramē
 tis q; etiā p̄ aliā viā grām p̄fer
 re valeat. fm̄ mḡm sententiarū
 li. ij. dis. j. p̄pter qd̄ de' sanās ⁊
 iustificās pctōrez iustificat ip̄sū
 autoritatiue: sacramēta vero ef
 fectiue p̄ grāiā i eis tanq; in va
 sis contentam

Quid sit sac̄m ⁊ q̄t sint.

Sc̄t aut

l sac̄m multis modis
 diffiniat. tñ fm̄ doc. cō
 munē p̄cordiā sic diffiniē in lib.
 de doc. xp̄iana. Sac̄m ē inui
 A ij

*Quid sit sac̄m
 ⁊ quot sint*

*De sacramentis in genere.
 Noniam*

q; natura humana post
 lapsum p̄siderata sub
 alligatoe pcti max̄ ne eget grā
 dei p̄ quā ab illa infectione pcti
 purget: ⁊ ad statū original' iusti
 cie reducat. iuxta illud. Dēs pec
 cauerūt ⁊ eget grā dī. ad Ro. ij.
 ⁊ v. c. Talis aut grā purgans in
 fectionē in tribꝝ cōsistit: que vni
 cuiq; sunt necessaria ad salutem
 q; sunt fides: bona opatio: ⁊ fidei
 sacramēta. Nec aut̄ tñ fm̄ Du
 gonē de sacramētis li. i. parte. x.
 ita sibi coherēt vt salut' effectū

De sacramentis in genere

sibilia gr̄e visibilibus forma: ita q̄
ejus similitudinē gerēs ⁊ cā existat
Ex q̄ diffinitōe habent differē
tie sacroz veteris ⁊ noue legis. **V**
la em̄ q̄ figurabāt nō efficiebāt.
q̄ gr̄am significabāt quā tñ nō
efficiebāt. Sacra noue legis sūt
septē: baptisimus; confirmatio; eu
charistia; extrema unctio; penitē
tia; sacer ordo; ⁊ mīramoniū. **I**sta
aut̄ sunt tāq̄ sufficiētia p̄ xpm̄ or
dinata i remediū ecclie militan
tis. **S**z circa h̄ considerādū est.
Primo q̄ q̄dam data sunt i re
mediū vni⁹ p̄sonē. q̄daz i reme
diū totius ecclie. **I**lla q̄ data sunt
in remediū vni⁹ p̄sonē sūt tripli
cia. **Q**uedā em̄ data sunt in re
mediū ad intrādū eccliam. s. ba
ptisim⁹. **Q**uedā ad egressum de
ecclia: vt̄ extrema unctio. **Q**ue
dā ad p̄gressum i ea. ⁊ h̄ dupl̄r.
Uno mō ad executionē s̄ritutis.
videlz vt̄ nō a malis sup̄emur. ⁊
q̄stū ad h̄ confirmatio v̄l vt̄ bo
nis adhaream⁹: ⁊ q̄stū ad h̄ est
eucharistia. **A**lio mō i reparationē
virtutis. q̄ ip̄m̄ hoīem in pugna
spūali aliq̄ mō p̄tingit ledi: ⁊ sic
est penitētia. **S**i autē i remediū
totius ecclie: h̄ p̄t esse duob⁹ mo
dis. **A**ut ad remediū multiplica
tiōis spūalis: ⁊ sic est ordo. **A**ut
ad multiplicatiōē naturālē fi
deliū: ⁊ sic ē mīramoniū. q̄daz autē
etiā recipiūt nūez sacroz s̄z ad
ap̄tationē s̄ritutis: vt̄ fidei corre
spōdeat baptisim⁹ q̄ est sacm̄ fi
dei. **S**pei extrema unctio p̄ quā

preparamur q̄dāmō ad futurā
gloriam. **C**haritati eucharistia.
Prudētie ordo. **I**usticie penitē
tia. **T**raiectionis mīramoniū. **E**t for
titudini confirmatio. **A**daptatur
etiā diuersis generib⁹ culpaz vi
cioz ⁊ penaz. vt̄ baptisim⁹ sūt i
culpā originālē. **P**enitētia p̄tra
actuālē ⁊ mortālē. **E**xtrēma un
ctio i veniālē. **N**ōdo i ignoran
tiā. **M**īramoniū i concupiscentiā.
Confirmatio i infirmitatē. **E**u
charistia i maliciā: q̄ est sacm̄
charitatis q̄ p̄ se opponit mali
cie. **N**ec scētus **T**ho. sup̄. iij. sen.
dist. ij. q. ij. **S**ecdo credendū
⁊ considerādū est q̄ sol⁹ de⁹ fuit
instituto: sacroz. ⁊ q̄daz an̄ ad
uentū: vt̄ mīramoniū ⁊ penitētia
sed hec duo confirmatiō in nouo
testamēto dū p̄ntiam p̄dicauit:
⁊ nuptijs interfuit. **Q**z autē dē
q̄ **J**acobi instituit penitētia. **J**a
co. v. **C**ōfirmatiō alterutru⁹ p̄cā
vīa. nō est verisim̄le: q̄a p̄ illa s̄ba
nō incedebat aliq̄d sacm̄ insti
tuere sed p̄mulgare: cū nō fuit
set auctoritas instituendi aliq̄d
sacm̄ apud **J**acobū. **I**re extrē
ma unctio instituta ē **M**ar. vi.
vbi legit q̄ apli ungebāt egros
multos ⁊ sanabātur. **C**onfirmat
autē q̄ h̄ nō fecerūt s̄ritute p̄p̄ria:
sed auctoritate iesu ch̄risti vī
tuosam unctiōē instruētis p̄ il
la s̄ba **J**aco. v. **I**nfirmat̄ q̄s ex
vob̄ inducat p̄sbyteros ⁊c. **S**i
m̄i mō intelligendū est sicut de
p̄ntia dicit̄ est. s. q̄ p̄ illa s̄ba vn

De sacramento

tionem pmulgauit ⁊ docuit fa-
ciendā: non autē instituit. Itē or-
do institutus est cum chr̄s dixit
Matth. xvi. Hoc facite i meā
cōmemorationem. Et Joh. xi.
Quoz remiserit̄ peccā. Nec em̄
duo prinē ad ordinē sacerdotu-
lem. s. p̄tās dimittēdi peccā respe-
ctu corpis ip̄i mystica: ⁊ p̄tās cō-
secrādi respectu corpis ip̄i veri.
Nec Scor⁹. Itē p̄firmatio in-
stituta est p̄ h̄ q̄ ip̄us imposuit
man⁹ paruulis. Itē baptismus
instituit̄ est p̄ ip̄m qm̄ ip̄e se ba-
ptizari fecit a Joāne: ⁊ apl̄s for-
mā dedit dīces. Eūtes i mūdū
vniuersum p̄dicare euāgelīū: ba-
ptizātes eos i no. p. ⁊ f. ⁊ s. s. Itē
eucharistia instituit̄ i cena vltia:
in q̄ apl̄os cōcauit. Tertio cō-
siderādum est q̄ fm̄ sc̄m Tho.
sup. iij. s̄nā. di. i. q. iij. ar. iij. Ef-
ficacia sac̄oz ē ex t̄nō. s. ex insti-
tutiōe diuina cāq̄ ex cā p̄ncipa-
li agēte: ⁊ ex passiōe xp̄i sicut ex cā
p̄ncipali meritoria ⁊ fide eccl̄ie:
sicut ex p̄tinuatiōe instrumenti
p̄ncipalit̄ agētis. ⁊ h̄ est qd̄ dicit
glo. sup. illd̄ ad Ro. v. In situ-
dine puaricatōis Ade. Qd̄ a la-
tere xp̄i p̄fluxerūt sac̄ra per q̄ sal-
uata est eccl̄ia. Quarto p̄siderā-
dū ē q̄ q̄daz sac̄ra sūt necessaria
quedā volūtaria. i. q. e. remissio-
nē. s. s. norandū. Nā sac̄ra ne-
cessitatis sūt ista. Baptism⁹: cō-
firmatio: penitētia: ⁊ vltima vn-
ctio corp⁹ xp̄i. Et dicit̄ sac̄ra ne-
cessitatis ideo. q̄ sine istis hō nō

potest saluari si ex p̄temp̄to ob-
mittat̄ ⁊ h̄i p̄nt. Sac̄m̄ s̄o ba-
ptismi in necessitate a q̄cuq̄ p̄t
recipi: dūmō in forma eccl̄ie cō-
ferat̄. de sum. tri. ⁊ fide carbo. c. i.
in fi. ⁊ d̄ p̄se. di. iij. a quodā. Et
etiā penitētia. Nā p̄fiteri possū
cūcūq̄ i necessitate. iuxta illud
Cōfitemini alterutrū peccā v̄ra/
nō tamē heretico vel excoicato.
Sac̄ra s̄o volūtaria sūt illa q̄
obmittere nō ē peccatū: q̄ dicit̄
sac̄ra dignitatis. i. q. i. s. s. ⁊ notan-
dū. vt sūt ordies q̄ a digniorib⁹
p̄ferunt̄. i. ab ep̄is. vel q̄a nō nisi
digni ad ordies assumēdi sūt.
Itē m̄monīū. sine h̄mōi sac̄ris
b̄n̄ possum⁹ saluari. xij. q. iij. s.
vl. ad finē. Nec oīa habent̄ i glo-
sa. i. c. veniēs. de transactionib⁹.

De sacramento baptismi.

*De sacramento
baptismi*

Si quis

n̄ renat⁹ fuerit ex aqua
⁊ sp̄sc̄to: non p̄t in-
trare regnū dei. Joā. iij. ⁊ de cō-
secrā. di. iij. filius dei. Sicut di-
cit Guido de bas. de p̄se. di. iij.
placuit. post Augu. Corp⁹ non
fecit aīam peccatricē: sed pecca-
trix aīa corruptibile carne fecit.
Peccauit q̄ dez aīa p̄imi hoīs:
⁊ per peccatū corruptit carnem.
postea s̄o caro cū non posset se
vindicare ex toto in ista aīa vo-
luit vindictam sumere de q̄libet
aīa p̄simili. s. vt q̄c̄to sibi in su-
deret aīa ex ip̄a. id ē ex eiuo corp⁹
A iij